

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hieronymus, Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 197

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [9. Jh.]

Hieronymus, Epistola CXXIX

[urn:nbn:de:bsz:31-1685](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-1685)

recondent editionis suae. Prb̄t & ep̄s aliud auctoris aliu dignitatis nom̄ est
Unde actum theū & actū de ordinatione ep̄i & diaconi dicit de pre
spiteris omnino reticetur. Quia & in ep̄o & prb̄t continet qui
prohibet. Aut igitur ex p̄bro ordinet diaconus. Aut prb̄t nouerit
se lucris minore sacerdotio esse maiore. ut sciamus traditiones
apostolicas sumptas de ueteri testam̄to. q̄d aaron & filii ei atq;
leuite in tempore fuerunt. hoc aū sibi ep̄i & p̄bri & diacones ecclesia

LXXXIII **L** uindicent **EPISTOLA SĀI HERO NIMI**

Lectio sermonē dignationis tue que mihi nec opinanti tuā beniuo
lentia tribuit. Gaius quidē sū testimonio honesti & eloquentis uir
sed in me & reūsus satis dolui indignū tantis laudib; atq; p̄conio opri
mi me potius quā leuare. Scis enī dogma n̄ra humilitatis tenere
uxillū & p̄ma gradientes ad summa nos conscendere quous
igitur ego uel quantum sum ut eruditus uocis merear testi
monium ut mihi ab eo palma eloquentiae differatur qui
scribendo disertissime deterruit ne scriberem. Verū tam
audiendū est & caritas quae non querit quae sua sunt. sed p̄ximi
redat saluationis officia quō ^{locum} implere non ualeat & p̄ceptoris.
Gratulor tibi & sc̄ae atq; uenerabili sorori tuae serenille quae
ΦΕΠΟΝΙΜΟC calcatis fluctibus saeculi ad xp̄i tranquilla p̄
uenit quam quā hoc nominis uaticinium & iā in te p̄distina
tum sit. legimus enim sc̄m quoq; danielē appellatū uirum
desideriorum & amicum dī. quia ministeria scire desidera
bat ita quod uenerabilis paula me exortata ut facerē sponte
facio. **HERONIMUS AD DARDANUM**

LXXXIV

Queris dardane xp̄ianorū nobilissime. nobilium
xp̄ianissime quae sit terra repromissionis quā

iudei redeuntes ex aegypto possiderunt cū maiorib; eorū iā fuerit
 ante possessa. Ac p̄inde non sit promissa sed reddita his enūbis
 uteres in calce epistolae tuae. Qd̄ interrogas uideris. Lud sentire
 qd̄ plurimis n̄rorū placet alia remissionis eē terrā remissionis
 querendā. De qua & d̄d̄ loquit̄ in psalmo. Credo uidere bonā d̄n̄i in terra uiuentiū
 Et d̄n̄s in euangelio beati matthei qm̄ ipsi possidebunt terrā. Utiq; d̄d̄
 quando haec canebat in sp̄u in terra remissionis erat. Et n̄ solū in
 iudaeae finib; morabat̄ sed multorū in circuitu nationū uictor ex
 stiterat quae a torrente aegypti quae est rino cruore usq; ad eufraten
 fluuiū tendebant̄. Dicens in alio loco in idumeā extendā calciam̄tū
 meū mihi alieni gene seruient. Quomodo ergo se credebat accipere
 quod iā uictoria possidebat & ne forsitan legentib; iudaeis ambigū
 derelinquat quae sit illa terra quā uidere cupiebat. Ipso sermone
 demonstrat dicens. credo uidere bonā d̄n̄i in terra uiuentiū. Ergo
 terra iudaeae quae d̄n̄i illius erat n̄ est terra uiuentiū. Id est
 habrahā isaac & iacob. De quib; d̄n̄s in questione resurrectionis
 dicit. Non eēt d̄i mortuorū sed uiuentiū. Uerū terra & regio mortuorū
 De quib; loquit̄ in ezechiel anima quae peccauerit ipsa morietur
 & n̄ mortui laudabunt te d̄n̄e. Sed nos qui uiuimus qui in resurrectione
 occurruri d̄no saluatori. Dicente ap̄to hoc enū dico uob̄ in sermone d̄n̄i
 qm̄ nos qui uiuimus qui relinquemur in aduentu d̄n̄i n̄ p̄ueniem̄ eos
 qui dormiunt. De quib; & hieremias loquit̄ relinquentes sup̄ terram
 scribunt̄ qd̄cūq; p̄mittit. credo uidere bona d̄n̄i. Ad spiritalē nos p̄spi
 cue trahit intelligentiā. Quae enū bona rex alia requirebat qui
 tante fuit potentiae ut partis p̄ illorū opib; salamon filius eius
 quo nullus in orbe terrarū ditior fuit contentus ē. Sed in terra
 uiuentiū bona illa requirebat. quae nec oculus uidit nec auris

audiuit nec in cor hominis ascenderunt quae p̄parauit d̄s diligētib. se.
Quod aū in euangelio dicit̄ beati mites qm̄ ipsi possidebunt terrā. Iuxta
literā sibi uidet̄ esse c̄trarium. Non enī terrae p̄missio mansuetudinē est
& mitiū. qui spe & iā a parentib. delicta perdunt propt̄ mansuetudinē sed
uirorū fortū & uiolentorū qui s̄ ad bella promptissimi. Deniq. & in psalmo
xl iiii qui sub nomine salomonis ad xp̄ie ecclesiae quae eius sacramtū refert
scribit̄. Accingere gladiū super femur tuum potentissime. Specuactua
& decore tuo intende p̄sperare & regna propt̄ mansuetudinē & iustitiā
& ueritatē & deducet te mirabit̄ dextera tua. hic est qui & in psalmo alio
loquebat̄. Mem̄to dñe dā & omnis mansuetudinē s̄. Et iterū ad sumens
dñs mansuetos & p̄tius in euangelio. discite a me qui ab humilis sū & man
suetus corde. In cuius t̄po & moyses omnū hominū qui erant sup̄ terram
mansuetissimus scribit̄. haec ē ut diximus terra uiuentiū. In qua sc̄s iust
atq. mansuetis bona dñi p̄parant̄. quae ante aduentū in carne dñi saluatoris
nec habraham nec isaac nec iacob nec p̄ph̄eae & alii iusti uiri c̄sequi potuer̄
Deniq. & habrahā licet diuersis locis cū lazaro uidet̄ apud inferos. & iacob
uir iustus dic̄ lugens & gemens descendā ad infernū. Sanguis xp̄i clauis
paradisī. Dicentis ad latronē hodie metueris in paradiso. Ita ē ut dixim̄
terra uiuentiū. terra diuitiarū & bonorū d̄. quae primus adā p̄didit
et secundus inuenit. Immo ab illo p̄ditā iste restituit. Dicente apostolo
Regnauit mors ab adā usq. ad moysen. sub cuius p̄sona lex intellegit̄ in simi
litudinē p̄uariationis adae qui est forma futuri. Uolum̄ scire quae sit
t̄ra manifestius. legamus malachim. beatos uos dicent om̄s die dñs qm̄
eritis uos t̄ra uoluntaria. quae significantius grece appellat̄ ^{εὐνη} eueniē quā ut
sc̄i desiderant. t̄ quae placeat dō. Et uas quoq. in haec uerba c̄sentit dicens
Et erit uir abscondens sermones suos & apparebit in t̄ra sion. Sic fluuus
gloriosus in terra sitiēti quae ē terra sion. In qua apparebit fluuus

gloriosus illa uidelicet de qua de d. in alio psalmo canit. Gloriosas dicitur de decem ciuitas d. Et
 neru diligit d. n. s. portas sion sup omnia tabernacula iacob. Istas portas diligit d. s.
 quas uidemus incineres & fauillas ee euerfas. N. dico prudentib. sed nec stultis
 quide hoc psuaderi potest. Ego arbitror & illud qd in quarto decimo psalmo
 legimus. uisitasti tra & inebriasti eam multiplicasti locupletasti eam. Fluuus
 d. replens e aquis parasti cribu illoru qm ita e pparatio ei. Sulcos ei inebria
 multiplica genuina ei infallitudo illius lababit germinans. huic sensui
 euenire illa eni terra cotidie uisitat ad o inebriat cunctisq. est diuitis
 plena. De hac fluuius egredit d. de qua scriptu est. fluminis impetus labi
 ficat ciuitate d. qui & in descriptione templi ezechiel mistico sermone
 narrat. In cuius ripis arbores sunt ex utraq. parte p singulos mses nouis
 frugib. habundantes. De qua tra & in puerbus uir scripsit sapientissim
 qui operat terra sua implebit panib. Qd si de hac tra qua cernimus &
 quae magis a peccatorib. possidet. De qua scriptu e maledicta terra in
 operib. Aliquid intellegendu putat. Respondeat quomodo possit
 haec stare sententia. qui operat tra sua implebit panib. Quanti
 eni operant terra & exercent uomera & tam multis impediens
 causis aegestate cificiunt & penuria. Sed c. siderandū scriptura quid dicat.
 Qui operant qui operat tra sua quae p. p. iuris sui e. De qua nuqua eui
 potest. Secundū que sensu & illud scriptu e Redemptio anime uiri
 p. p. diuitiae eius. Et hoc secundū literā sentiri potest. Quanti eni
 alienis amicorūq. rediment pecunus. huius terre cultores agricolae
 apostoli s. quib. dicit uos estis sal terre. Et in alio loco. In patientia ura possi
 debitis animas uras. Quoru unus uas electionis c. fidentis sine loquebat
 dieni cooperatores sumus d. agricultura d. edificatio estis. Et multa alia
 que idcirco n. replico. ne memorie illius diffidere. Illud quoq. sollicita
 mtae tractemus & scripturarū nos doceat auctoritas scōs huius terrae

quā iudei tēra reppmissionis autumant. Ad uenā sū ego & peregrinus sic om̄s patres
mei qui cū diu in tēra huius tenebris uersarēt & flebiliter ingemescit & dicit
heume quia peregrinatio mea plonzata ē habitauit cū habitantib; cedat
multū acola fuit anima mea. Ubi cūq; aū habitator tērae legit̄ & priora
& media & extrema tractemus & liquido scripturarū poterit regula
ēp̄bati semp̄ habitatores tērae peccatores appellari. De quibus in apo
calypsis ioh̄ scribit̄ illud exemplū est. Uae habitatorib; tērae. habraham
ad quē primum facta ē pmissio dicente dño tibi dabo tēra hanc & semini tuo
Iuxta stephanū primum xp̄o martiris cōtentionē ne uestigiū quidē pedis
dicit̄ accepisse. Ita enī scriptū ē. Tunc egressus de tēra chaldeorū habitauit
in carā et inde post quā mortuus ē pat̄ ei migravit in tēra in quonunc
uos habitatis & nō dedit ei possessionē nec uestigiū quidē pedis quā re
ppmisit dare ei & semini ei post ipsū. Ac ne forsitan tectoris tacita
cogitatio trahat eū ad illā intelligentiā ut qd̄ nō est datū parenti
reddat̄ posteris. Uae electionis loquit̄ ad hebreos fide qui uocat̄ habrahā
oboediuit egredi in locū quē accepturus erat in possessionē. Et egressus ē
nesciens quo iret & fide peregrinatus ē in tēra reppmissionis quasi in aliena
in tabnaculis habitans cū isaac & iacob heredib; eius dē pmissionis. ex
spectabat enī fundamētū habentē ciuitatē. cuius artifex & creator ē d̄s
Et iterū cū de abel & enoch & noe sartaq; dixisset. Intulit iuxta fidē
mortui sui sunt. hi omnes nō acceptis reppmissionib; sed p̄cul eas iudentes
& salutariter & cōfidentes qui a peregrina & ad uenā sū sc̄pt̄ra quierit̄ se lo
cunt̄ ostendunt qd̄ quaer̄ patriā. Et si quidē illas recordabant̄ de qua egresserant
habebant tēpus ut reuertērent̄. Nunc uero meliorē desiderant. Idest celestem
multisq; in medio sc̄is ad extremū intulit & hōm̄s testimoniū habent. & in fidē non
acceper̄ reppmissionē. Dōdenob̄ quid melius p̄ uidente ne sine nob̄ p̄fecti fuerint.
Accessim̄ enī ad montē sion & ciuitatē diuinentis in tēra celestē. Et multa milia

angeloz solle nitatis & ecta primitiuoz qui scriptis in celis. Nec fugit qd p fida iudeoz
 hec testimonia n̄ suscipiat que utiq; ueteris testamti auctoritate firmata s̄. Illud n̄ r̄
 dicendū ē hanc eptam que scribit̄ ad hebreos n̄ solū ab ecclesiis orientis s̄ ab omnib; r̄
 ecte greci sermonis scriptorib; quasi pauli apti suscipiunt & pleriq; eā t̄ barnabet de m̄ r̄
 arbitrant̄. Et nihil int̄ eē cuius sit cū ecclesiasticis uir̄ sit & cotidie ecclesiis lectio celebr̄.
 Qd̄ si a latinorū c̄suetudo n̄ recipit int̄ scripturas canonicas. Nec grecorū quidē ecte Apocali^{sin}
 ioh̄ eadē lib̄tate suscipiunt & tam̄ nos utraq; suscipim̄. nequaquā huius t̄poris c̄suetudine
 si ueter̄ scriptoz auctoritatē sequentes qui plerūq; utriusq; abutunt̄ testimonis. Non
 ut int̄ dū de p̄ocrisis facere solent quippe & gentiliū literarū rariorum exēplis s̄ quasi
 canonicis & ecclesiasticis. Respondeant m̄h qui hanc t̄ r̄ que nunc nob̄ xpi passione & re
 surrectione t̄ r̄ arē usq; ex egypto quantum possiderit ad ar̄ usq; bersabee qui uix e. lx milia
 i longū spatio tendit. Neq; enī d̄ d̄ salomon poteritissimos reges & ceptis his quos post
 uictoriā in amittitā receper̄. Plus tenuisse scriptura testat̄. & hoc dico. v. palestine ciuita
 tes gaza a scalonē. geth. accaron. azotū. Idum eos quoq; ad meridianā plagā. lxx. u.
 milib; ab hierosolima & separatos arabes & agarenos quos nunc sarracenos uocant i uicina
 urbis hierosolime. Pud̄ d̄ d̄ cicerelā t̄ r̄ re p̄missionis ne & h̄ n̄ c̄i occasione
 blasphemandi dedisse uideamur. Ab ioppe usq; ad uiculū n̄ r̄ m̄ b̄ chle. xl. vii. milia
 cui succedit uastissima solitudo plena ferocū barbaroz. De quib; t̄ r̄ a facie omniū fratū
 tuoz habitabis t̄ r̄ quoz fac̄ po & eloquentissim̄ m̄ t̄ r̄ c̄iōnē letēq; uagantes bacchei
 abacchaopido qd̄ in solitudine sitū est quos nunc corrupto sermone affrica
 rachianos uocant. his qui p̄ locorū qualitatē b; diuersis nominib; appellant̄
 & arnauritania p̄ egyptū & affricā palestinaq; & phenicē coelen. siriam
 mesopotamā atq; persidem tendunt ab india. Haec iudaeae longitudo
 terrarū in his gloriari sup̄ his t̄ p̄ diuersas prouincias ignorantib; iactat
 ad populū phaleras. Ego t̄ intus & incute noui. Qd̄ si obiectis terram
 re p̄missionis dicit̄ innumerorū uolumine continētur meridie
 maris sanarum p̄ sina & cades b̄ r̄ ne usq; ad torrentem egypti qui

qui iuxta riuo corurā maris magno influit & ab occidente ipsū mare quod
palestinae phoenices siriāe cilem cilisq; p̄tenditur ab aquilone
taurū montem ezephirium usq; emat que appellatur ephi
phania siriā. Ad oriente uero p̄antiochiam et lacum cener et
que nunc triberias appellatur et iordane que mari influit
salmarū quod nunc mortuum dicitur. Trans iordanen autē.
Quarum semis tribuum possessio est. Ruben et gad. et dimidi
tribui manasse. Et ego fatebor hec tibi remissa non tradita.
Si obseruas ses mandata dī et in preceptis illius ambulasses.
Si non pro omnipotente dō coluisses beelphegor et baalim.
et beelzebub et canos qui a retulisti dō omnia que p̄missa
fuerant perdidisti. Et mihi in euangelio promittuntur
regna celorum. Que instrumentum uetos omnino non no
minat. Sed si non fecero que precipitata sunt. Nequaquā
erit culpa p̄mittenti sed in me qui promissum accipere
non merui. Ubi enim optio p̄ponitur qui operare pro
mittuntur frustra cupias quod promissum est. Lege
librum iosue et iudicum et quantis possessionis angus
tis sis coartatus intelleges. Quid diuersarū uerbum
alienigenas commemorem. Quos per plus iudeorum
non quiuit expellere de urbibus et sedib; suis cum ipsa
metropolis tua prius ieb; postea salem tertio hieruso
lima. Et non helia iebuseos expellere non ualuerit
sed manserit cum eis in scandalū exemplumque uiti
orum intantum ut ubi templum tuum conditum est
ornis fuerit iebusei. Et ipsum templum lxx milium
latomorum etc lxx milia uictorum hoc est. et milia

exceptis prepositis operum multitudinem habitantium tecum
 in circū errorum ab hereticis exstructum sit. Ne hoc dico insigil
 lationem terre iudee ut hereticus reosantit mentatur aut
 quo auferam historię ueritatem que fundamentum est
 intelligentię spiritualis. Sed ut decutiā supercilium iudeorū.
 Quis in agogę angustias ecclesię latitudinē pferunt. Si enim
 occidentem tantum sequuntur litterā et non spm uiuifi
 cantē ostendam terrā re pmissionis lacte et melle manantē.
 Si autē p trophologiā dictum putant prerum omnium
 abundantia et nos confessionis terrarūq; uiuentiā terre
 ut primū pferimus. Dicente dño ad moysen de abiectioe
 isrl et adsumptione gentium. Dimitte me ut deleā pplū istū
 et faciant e ingentē magnā et eodem patre ad filiū. Postula
 a me et dabo tibi gentes hereditatē tuā et possessionē tuam
 terminos terre. Et aptius p isaiam paruū tibi est ut sis
 puer meus ad suscitandas trib; iacob et feces uel reliquas isrl
 congregandas. Dedit e in lucem cunctis gentib; ut sis saluator
 uniuersę terre. Ex quo p picius demonstratur omnia illius populi
 in imagine et umbra et tpo pcesisse. Scripta aut ēē p nobis
 in quor; fines seculorum decurret. Multa iudee scelera
 comisit cunctis circates erusti nationib; Ob quōd factū utique
 ppe idolatriā cūq; seruus es crebro miser tuus tuū dñs et misit iudices
 et saluatores quate defamulatu moabitarū et amonitarū philistin
 quoq; et eluetarū gentiā liberauerunt. Nouissime sub regib; offen
 dit dñm ex omni punitia babilonia uasante de lecaē et p lxx annos mansit
 solitudo. Ac ut roge psarū est laxata captiuitas. Et si hoc ex neccitas
 plenissime referē exstructū est tēplum sildarioro go psarū acq; modorū

Azorababel filio salathel. Oxibru filio iosedech sacerdotis magno que passi
sitis a necis egyptis et macedonibus que non numero nec tibi adducā
memoriam antiquorum ephisanen crudelissimū omnium terrarum.
Necneū pompeiū gabinū scaurū uarum cassium sossiumq; replicabo qui tuis
urbibus et precipue iniqua uere hierosolime. Adge tremū sub uespasione
et cito urbis capta tēplūq; subuersū est. Deinde ciuitatis usq; ad adrianiū
principē plerumq; mansere reliquis post euerzionē templi paulominus
peccatos et urbis ex tēplū rursus permanent ob quod tantū facinus
certis non colis idola sed etia seruis p̄sis. atq; romanis et captiuitatis p̄ssis
iugo ignoras alienos d̄s. Quomodo clementissimus d̄s quā tuā tu oblitus est.
Nunc p̄ tanta spacia tēporū miseris tuis non adducitur ut soluat captiuitatē
et uerius dicā expectatū tibi mittat antichristū ob qd̄ in quā facinus ex tē
execrabilis celos aduertit ad oculos suos ignorans. Memento uoces parentū
tuorū Sanguis eius sup nos exsuper filios n̄ros et occidamus eū et n̄ra erit
hereditas. Non habem regem nisi cesarē habes qd̄ legis tu usq; in finem
mundi seruiturus es cesari. Donec gentium introdeat plenitudo
et sic omnis isrl̄ saluos fiat. Ut qui condam erat incaput ueritatis
mea udam. Hec tibi ut eruditissime in duplices prefecture honore
transacto. Nunc in xpo tumultuaria et breui luxubratione.
dictaui nec uideret omnino reticere. Eodem enim tēpore
immo eadem die mihi et littere tue reddite sunt et meae
expedite ut auctacendum fuerit aut in conipto eloquio
respondendum quorum alterum pudoris alterū caritatis est.
FINIT EPTA DE TERRA IUDEAE LOGAE LX MILIBUS.

LATA CIRCIER XL VII AD SAUINIANI DIACONUM.